JAKOU LOĎ VYBRAT NA CHARTER?

Aneb proč zvolit katamaran

Jachtaři, kterým buší srdce pro plachtění a mají radost z náklonu lodě mohou přeskočit na další článek. Pokud vás ale láká vyzkoušet něco nového, dozvíte se, jaké jsou praktické rozdíly mezi plachetnicí a katamaranem, pro koho a do jakých destinací je katamaran vhodný a další praktické tipy k charterové plavbě na katamaranu. Ostatně řada informací může být užitečná i pro případné budoucí majitele katamaranu.

Je pravda, že je katamaran oproti jednotrupé plachetnici jednodušší na ovládání?

Pojďme si v duchu "kdo je připraven, není překvapen" plavbu na katamaranu projít a to včetně záludností, které může přechod z jednotrupé plachetnice na katamaran skrývat.

Rozdíly mezi katamaranem a plachetnicí „Katamaran je oproti plachetnici mnohem jednodušší na ovládání". To je poměrně častý názor, který si štěbetají i sardinky v přístavech. Je tomu ale opravdu tak? Pojďme se na tuto problematiku podívat podrobněji a pokud možno objektivně.

Dva motory, dvě plynové páky

Zvládáte jízdu v bagru nebo ovládání tanku? Máte napůl vyhráno. Katamaran se na místě nebo v rychlosti do dvou uzlů dá ovládat pouze za pomocí plynových pák, otáčet jej na místě a díky tomu provádět přístavní manévry s větší přesností.

Tip z praxe

Při přístavních manévrech na katamaranu opravdu využívejte jen motory, kormidlo v malých rychlostech není dostatečně obtékáno vodou a tak nefunguje a kormidelníka zbytečně rozptyluje.

Kormidlo a lodní šrouby

Nacházejí se v zadní části trupů a to doslova na dosah nohou okolo kopacího žebříku. Vzniká tak riziko pro posádku. Také každé lano, které spadne do vody se velmi snadno namotá na propeler a je vymalováno. Kormidlo a lodní šroub mohou být v různém pořadí za sebou. Katamarany značky Bali mají pořadí stejné jako na plachetnici, nejdříve šroub a poté kormidlo. Menší modely, které jsou běžné v charterových flotilách jako jsou Lagoon nebo Fountain Pajot mívají pořadí opačné, tedy nejdříve kormidlo, pak vrtuli.

Tip z praxe

V případě obráceného pořadí při zpátečce obtéká proud vody kormidlo velkou rychlostí ze-

Cockpit katamaranu s dvěma plynovými pákami

Různé polohy kormidla a lodního šroubu na katamaranech Bali a Lagoon

zadu dopředu a když jej pevně nedržíme, vlivem síly vody se začne rychle otáčet. Může to vést k poškození kormidelního mechanismu nebo k popálené dlani, proto doporučujem držet pevně kormidlo, pomoct si třeba i kolenem nebo poprosit dalšího člena posádky.

Plocha trupu a absence kýlu

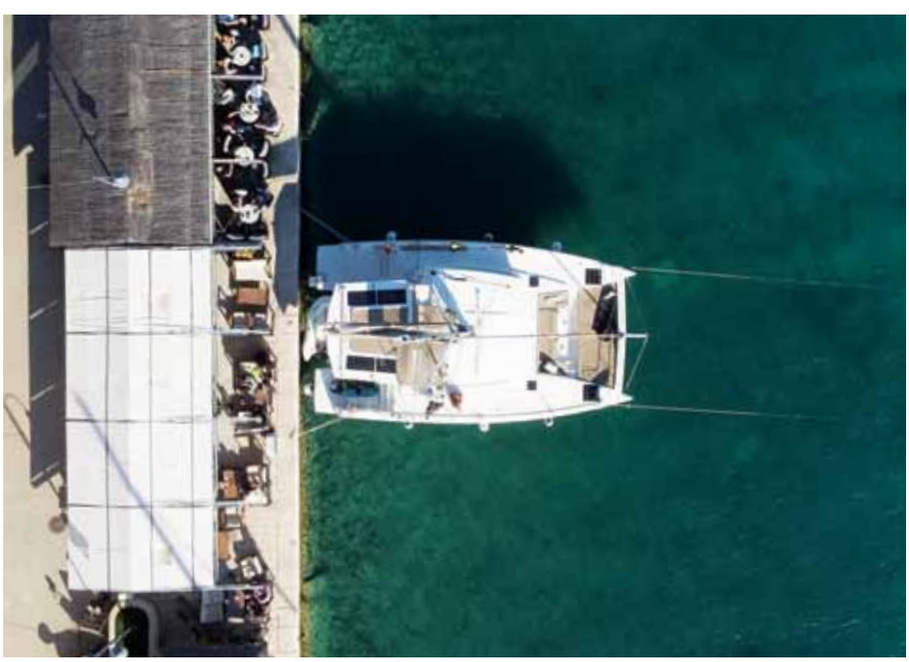
Nejčastěji se to negativně projeví v uličkách mariny ale platí to obecně. Díky malému ponoru a vyšší stavbě a velké boční ploše mají katmarany jednu nepříjemnou vlastnost. Tou je velká míra snosu díky bočnímu větru zvláště v případě nízké rychlosti nebo při zastavení. V bezvětří je velmi příjemné, že si můžete loď oproti plachetnici zastavit, namířit přesně tam, kam potřebujete a zajet. Ovšem za větru, a to i ve slabém, začne katamaran okamžitě sklouzávat a jak už to bývá, mooringy od okolních lodí nebývají nikdy daleko.

Šířka lodě

Při proplouvání mezi mooringovými lany v uličkách nezbývá mnoho prostoru na stranách, je proto potřeba vést katamaran přesně a v případě bočního větru plout dostatečně rychle a na návětrné straně z důvodu velkého snosu.

Tip z praxe

Katamaran zabírá dvě místa pro plachetnice v přístavu. V Chorvatsku vám cenu za stání vynásobí dvěma. Chcete se drahým poplatkům vyhnout? Nejezděte do marin nebo plujte v Řecku a dalších destinacích, kde se podobný problém neřeší.

Kotvení katamaranu zádí k městskému molu u řady restaurací v Tribunji.

Zaškolený člen posádky předává informace kormidelníkovi.

Výhled na záď

U větších lodí, které mají vyvýšené kormidelní stanoviště posunuté směrem dopředu, typisky u lodí na dvaačtyřicet stop nemusí být vidět od kormidla na záď a to buď na jeden nebo na oba plováky. S touto výraznou komplikací je potřeba při přistávání v marině nebo u molu počítat.

Tip z praxe

Perfektní komunikace mezi kapitánem a posádkou znamená přistávání bez starostí. Používejte posádku jako vlastní oči, nechejte si hlásit vzdálenost i všechny očekávané i neočekávané situace na místech, na které nevidíte. Hlášení jako „uvázaní lana hotovo", „lano spadlé do vody", „mooringové lano vede pod loď" a podobně můžou ušetřit hodně starostí.

Hydraulika, přítel nebo komplikace?

Nové modely katamaranů mívají hydraulické řízení, kdy kormidelník ztrácí přímý kontakt s mořem a necítí tlak vody působící na kormidlo. A tak se místo citlivého kormidlování a plavby na plachty, kdy je tlak na kormidlo důležitým signálem například pro úpravu nastavení plachet stáváte spíše operátorem úpravy kurzu a například plavba na motýla je výrazně náročnější.

Plachtění

Hlavní plachta je vždy klasická, většinou celospírová a v devadesáti procentech případů doplněná samopřehazovací kosatkou. Žádný výrazný adrenalin při vytáhnutí plachet nečekejte, ale nenechte se ukolébat. Katamarany umí velmi dobře plout na boční a zadoboční větry a umí prohnat kdejakou charterovou plachetnici. Naopak stoupání proti větru je na charterových katamaránech mizerné, až zbytečné. Loď je silně snášena větrem a velká plocha trupu brzdí o vlny.

Plavba na plachty na charterovém katamaranu postrádá náklon, alespoň pokud respektujete pokyny pro refování plachet a aktuální sílu větru. Aspekt romantiky ale přetrvává.

Tip z praxe

Z důvodu šetření prostoru na flybridge budete marně hledat kiking, dávejte si tak pozor, abyste si neshodili ráhno na bimini při povolné topenantě.

Kotvení v mělké zátoce u karibského ostrova Marie Galante

Cena, prostor nebo ponor

Při rezervaci katamaranu je zapotřebí počítat s tím, že bude přibližně o třicet procent dražší oproti plachetnici podobné délky a data výroby. Dva propojené trupy významně zvětší metry čtverečních, na kterých se posádka může pohybovat. S ponorem do maximálně půldruhého metru je možné doplout hlouběji do zátok a kotvit na místech, která jsou pro plachetnice nedostupná.

Bezpečnost i komfort

Dva nezávislé motory znamenají dvojnásobný pocit bezpečnost. Výkon motorů je dimenzovaný tak, aby bylo s katamaranem bez problému možné plout jen s jedním motorem. Zhorší se jen manévrovací vlastnosti při úplně pomalé plavbě a obtížnější je přistávání.

Komfort ocení celá posádka a především ženská část přímo jásá. Při plavbě na plachty se loď nenakloní a není tak potřeba odložit sklenici prossecca a držet se všeho okolo sebe. Místo na opalování je také více než na jednotrupé lodi. Většina katamaranů má čtyři prostorné kajuty s dostatkem úložných prostor a vlastní koupelnou s WC. To je další důvod ke spokojenosti posádky.

Prostorná kajuta s manželskou postelí je výsadou katamaranů na čtyřicet stop délky.

Výhled z vyvýšeného místa je pro kormidelníka příjemný

Další výhody

Z výše položeného kormidelního stanoviště je oproti plachetnici lépe vidět. Kapitán má větší přehled přehled o situaci kolem lodě. Kuchyň je u většiny katamaranů v charteru v centru dění. Kuchař nemusí být při přípravě svých michelinských gastrospecialit zavřený dole v podpalubí. Může tak stále komunikovat s ostatními a není mu takové horko.
Na palubě je také oproti klasické plachetnici více míst na relaxování. Kde by bylo na plachetnici volné místo, tam je na katamaranu síť nebo matrace.

Kdo a kde si katamaran užije stoprocentně?

Katamaran je ideální pro rodinné plavby s dětmi. Při plavbě s dětmi obecně dbáme na zvýšenou bezpečnost a největším postrachem každého rodiče či kapitána je pád dítěte přes palubu. Na katamaranu je cesta ke kraji paluby daleko delší a přes více překážek. Děti tak lze udržet v bezpečných zónách jako je prostor salónu nebo v ohrádce flybridge. Navíc na sobě dítě nebo batole nemusí mít neustále nasazenou vestu a to jistě v teplém počasí ocení jeho termoregulační systém. Stejně jako u plachetnic lze u některých charterových společností katamaran vybavit ochrannou sítí po celém obvodu lodě.

Tip z praxe

Nalejme si jako kapitáni číši čistého karibského rumu, malé děti si jistě plachtěni neužívají, malý prostor je komplikací a bezpečnost je až na prvním místě. Proto je z mého pohledu katamarán pro plavbu s menšími dětmi lepší volbou.

Spokojené dvouměsíční miminko při pohodové plavbě na Korfu

Exotické destinace

Písečné pláže, mělké zátoky, horko, málo přístavů, nemožnost dobrat vodu a delší pobyt na palubě. Tyto parametry jsou typické pro exotické destinace. Pokud to chcete mít díky malému ponoru blízko k pláži, mít na lodi výrobník sladké vody a případně generátor s klimatizací, tak sáhněte po katamaranech, které často všechny tyto podmínky splňují.

Oblíbená ranní jóga na palubě katamaranu

Kokos, pláž a pohodové ráno při plavbě v Thajsku

Jóga nebo jinak aktivní plavba

Vyrážíte v sestavě a chcete si zacvičit, udělat dechové cvičení nebo skupinově cvičit jógu na lodi? Díky prostorné palubě není potřeba za každou aktivitou vyrážet na břeh. Pokud se jedete bavit, opalovat, projít po městečku a večer si chcete s celou posádkou lehnout na palubu a pozorovat hvězdy nebo si připravit taneční vystoupení? Katamaran je i proto ideální. Jen myslete na ostatní a v případě pouštění hudby vyhledejte zátoku, ve které nebudete nikoho hlasitě rušit.

Za zábavou

Jsem rozhodnutý, vyplouvám

Skvělou zprávou je, že katamaran je možné řídit se stejnou licencí jako plachetnici. Pro klid a pohodu doporučuji nejdříve absolvovat zdokonalovací plavbu na které si jej můžete pořádně osahat. Případně třídenní kurz přístavních manévrů a pořádně nadrilovat všechny způsoby přistávání. Při výběru se setkáte se značkami jako jsou Lagoon, Fountain Pajot nebo Bali. První dva zástupci nabízí "standardní" rozložení, kdy je salon oddělený od venkovního posezení, zatímco loděnice Bali přišla s novým konceptem openspace prostoru a flybridge prakticky na každém modelu.

Text a foto Petr Pitucha
www.yachters.cz

Obvyklé rozložení salónu a venkovního posezení

Openspace koncept propojené paluby u katamaranů Bali

inzerce

